מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את 12 זכויות הילד וארבע המשפחות שלהן
- לתרגל הבנת הנקרא דרך סיפורים על ילדים וזכויותיהם
- להבין את הקשר בין זכות לאחריות אישית
- לתרגל ביטוי דעה מכבד בדילמות ובבניית אמנת כיתה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות – זוכרים את המשפחות

1. א – הישרדות ובריאות
2. א – הזכות לפרטיות

חלק ב' – פרק 1 • מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות – מתאימים זכות למשפחה

1 – ג (הישרדות ובריאות)
2 – ד (הגנה)
3 – ב (התפתחות)
4 – א (השתתפות)

חלק ג' – פרק 1 • מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות – חושבים על הזכויות

1. תשובה אישית, למשל: קריאת ספר, ציור או משחק בהפסקה – כל דוגמה המתאימה למשפחת ההתפתחות מתקבלת.

חלק ד' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – זוכרים את הסיפורים

1. א – עם שתי אמהות
2. ב – השביל לפינה עובר במדרגות ובחול

חלק ה' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – מבינים את הסיפורים

1. נכון – כך מתואר בתחילת הסיפור
2. לא נכון – יואב חטף את המחברת בלי לבקש רשות

חלק ו' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – מילים ופרטים

1. ליה
2. תחזיר

חלק ז' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – מתאימים דמות לסיפור

1 – ד (רוצה להציע משחק אבל מתבייש להגיד)
2 – ג (המחברת הפרטית שלו נחטפה בהפסקה)
3 – ב (הקימה את צוות הפינה)
4 – א (מתנייד בכיסא גלגלים)

חלק ח' – פרק 3 • זכות מול אחריות: צורך או רצון – נכון או לא נכון

1. נכון – בלי מים ואוכל אי אפשר לחיות ולגדול בריא
2. לא נכון – ממתק נעים לקבל, אבל הוא לא הכרחי לחיים ולבריאות – הוא רצון

חלק ט' – פרק 3 • זכות מול אחריות: צורך או רצון – התאמה

1 – ב (לבקש רשות לפני שמצלמים או משתפים תמונה)
2 – ג (לא לפגוע במילים, במעשים או ברשת)
3 – א (לתת לכל אחד ללמוד בשקט בכיתה)

חלק י׳ – פרק 3 • זכות מול אחריות: צורך או רצון – כתיבה ומחשבה

1. למשל: הזכות למשחק – האחריות שלי היא לשתף חברים במשחק ולא להשאיר אף אחד בצד
2. מים הכרחיים כדי לחיות ולהיות בריאים; מתנה יקרה נעימה אבל אפשר לחיות גם בלעדיה

חלק י״א – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – מה זוכרים

1. ב – חטף את המחברת של סהר והראה לכולם את הציורים
2. ב – הזכות לפרטיות

חלק י״ב – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – מתאימים ומשלימים

1. נכון – הזכות לשוויון היא אחת מ-12 הזכויות, ואוסרת אפליה של ילדים.

חלק י״ג – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – התאמה והשלמה

1 – ד (הזכות לפרטיות)
2 – ג (הזכות לשוויון (נגישות לכולם))
3 – א (הזכות להביע דעה ולהישמע)
4 – ב (השתתפות בהחלטות)

חלק י״ד – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – השלמת משפטים

1. צוות
2. רשות

חלק ט״ו – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – מה זוכרים מהתהליך

1. נכון – כך כתוב בתהליך בניית האמנה.
2. לא נכון – כלל נכנס כשרוב הכיתה מסכים, ומי שלא מסכים מוזמן להסביר.
3. נכון – כך נהוג בתהליך ההצבעה על האמנה.

חלק ט״ז – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – הבנה ויישום

1. ב – גוף ראשון רבים – אנחנו

חלק י״ז – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – כלל ומשפחת זכויות

1 – ב (הישרדות ובריאות)
2 – א (הגנה)
3 – ד (התפתחות)
4 – ג (השתתפות)

חלק י״ח – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – השלמת משפטים

1. אנחנו
2. רוב

חלק י״ט – פרק 6 • חזרה ומשחק: תפזורת, תשבץ וכרטיס יציאה – השלמת מילים מהזכויות

1. חינוך
2. פרטיות

חלק כ׳ – פרק 6 • חזרה ומשחק: תפזורת, תשבץ וכרטיס יציאה – התאמה לקראת תשבץ

1 – ב (לשחק, לנוח ולבלות עם חברים)
2 – ג (שם משלי, ולדעת מי אני)
3 – א (אסור שיפגעו בי בגוף או במילים)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציון דוגמה מדויקת מתוך אחת מארבע המשפחות
- הסבר הגיוני המראה הבנה שזכות מחייבת גם התחשבות באחרים
- תשובה כמו מחנכת, יועצת או מבוגר אחראי שסומכים עליו

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני כמה שיעורים סביב 20 בנובמבר, פרק אחד בכל מפגש
- לכיתות א׳–ב׳ מומלץ להקריא את הסיפור בקול ולהוסיף ניקוד במילים חדשות
- בחט״ב כדאי להרחיב את פרק הדילמות לדיון כיתתי על פרטיות ברשת
- לקראת סיום החוברת אפשר להשתמש בכרטיס היציאה כדי לבדוק מה נשאר פתוח לשיעור הבא

חוברת תרגול – יום זכויות הילד

יום זכויות הילד – כל הזכויות שלי

יסודי · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות
2. פרק 2 – קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים
3. פרק 3 – זכות מול אחריות: צורך או רצון
4. פרק 4 – דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון
5. פרק 5 – בונים אמנת כיתה
6. פרק 6 – חזרה ומשחק: תפזורת, תשבץ וכרטיס יציאה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בכל פרק יש קריאה קצרה ואחריה משימות. אפשר לפתור לבד או בזוגות, ולדבר יחד על השאלות שאין להן תשובה אחת.

בנק מילים: חינוך | רשות | אנחנו | פרטיות | צוות | ליה | רוב | תחזיר

1 חלק א' – פרק 1 • מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות – זוכרים את המשפחות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לאיזו משפחה שייכת הזכות לחיים ולבריאות?

(א) הישרדות ובריאות (ב) הגנה (ג) התפתחות

2. איזו זכות שייכת למשפחת ההגנה?

(א) הזכות לפרטיות (ב) הזכות למשחק ולמנוחה (ג) הזכות לחינוך

2 חלק ב' – פרק 1 • מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות – מתאימים זכות למשפחה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הזכות לשם ולזהות	___	**א.** השתתפות
2. הזכות להיות ילד – בלי עבודה מזיקה	___	**ב.** התפתחות
3. הזכות לתרבות, ליצירה ולמידע	___	**ג.** הישרדות ובריאות
4. הזכות לשוויון – בלי אפליה	___	**ד.** הגנה

3 חלק ג' – פרק 1 • מהי זכות? היכרות עם 12 הזכויות וארבע המשפחות – חושבים על הזכויות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו זכות אחת ממשפחת ההתפתחות וכתבו דוגמה מהחיים שלכם למצב שבה השתמשתם בה.

---

4 חלק ד' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – זוכרים את הסיפורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עם מי גר איתן?

א) עם שתי אמהות ב) עם דוד ג) עם סבתא

2. למה עידו תמיד נשאר ליד הדלת בהפסקה?

א) הוא לא אוהב לשחק ב) השביל לפינה עובר במדרגות ובחול

ג) המורה לא נתנה לו לצאת

5 חלק ה' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – מבינים את הסיפורים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	סהר מצייר במחברת שלו דרקונים, חלליות וגם את החתול של השכנים.	☐	☐
2	יואב ביקש רשות מסהר לפני שפתח את המחברת שלו.	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים –

מילים ופרטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בסיפור של איתן, _____ עזרה לו לשתף את הרעיון שלו בכיתה.

2. ריים אמרה ליואב: "זה לא שלך, _____ לו."

7 חלק ז' – פרק 2 • קוראים ומבינים: סיפורים על זכויות ילדים – מתאימים דמות לסיפור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. איתן	___	**א.** מתנייד בכיסא גלגלים
2. סהר	___	**ב.** הקימה את צוות הפינה
3. ענבל	___	**ג.** המחברת הפרטית שלו נחטפה בהפסקה
4. עידו	___	**ד.** רוצה להציע משחק אבל מתבייש להגיד

8 חלק ח' – פרק 3 • זכות מול אחריות: צורך או רצון – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מים נקיים הם צורך בסיסי שמגיע לכל ילד	☐	☐
2	ממתק הוא צורך שחייבים לתת לכל ילד	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • זכות מול אחריות: צורך או רצון – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הזכות לפרטיות	___	**א.** לתת לכל אחד ללמוד בשקט בכיתה

2. הזכות לביטחון ולהגנה מפגיעה	___	**ב.** לבקש רשות לפני שמצלמים או משתפים תמונה
3. הזכות לחינוך	___	**ג.** לא לפגוע במילים, במעשים או ברשת

10 חלק י' – פרק 3 • זכות מול אחריות: צורך או רצון – כתיבה ומחשבה

ענו בקצרה.

1. בחרו זכות אחת מתוך 12 הזכויות, וכתבו לידה אחריות אחת שאתם יכולים לקחת כדי שגם לילדים אחרים תהיה אותה זכות

2. הסבירו בכמה מילים למה מים הם צורך, בעוד שמתנה יקרה היא רצון

11 חלק י"א – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – מה זוכרים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בסיפור 'המחברת של סהר', מה יואב עשה?

(א) ציית לכללים (ב) חטף את המחברת של סהר והראה לכולם את הציורים

(ג) עזר לסהר לצייר

2. איזו זכות קשורה לכך שיש דברים שהם רק שלי, כמו יומן או תמונות?

(א) הזכות לחינוך (ב) הזכות לפרטיות (ג) הזכות למשחק ולמנוחה

12 חלק י"ב – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – מתאימים ומשלימים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הזכות לשוויון אומרת שכל הילדים שווים, בלי קשר למוצא, מגדר או יכולת.	☐	☐

13 חלק י"ג – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – התאמה והשלמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סהר לא רצה שיואב יראה לכולם את הציורים שלו	___	**א.** הזכות להביע דעה ולהישמע
2. עידו לא יכול להגיע לפינת המשחקים בגלל מדרגות	___	**ב.** השתתפות בהחלטות
3. ליה שואלת את איתן מה דעתו, והוא מעז לדבר	___	**ג.** הזכות לשוויון (נגישות לכולם)
4. ענבל, יוסף ודנה בודקים את הבעיה ומציגים הצעה	___	**ד.** הזכות לפרטיות

14 חלק י"ד – פרק 4 • דילמות ושיחה: פרטיות, השתתפות ושוויון – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בסיפור על עידו, ענבל, יוסף ודנה הקימו קבוצה שנקראה _____ הפינה.

2. לפני ששולחים או מצלמים תמונה של מישהו, צריך קודם לבקש _____ .

15 חלק ט"ו – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – מה זוכרים מהתהליך

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בבניית אמנת הכיתה, כל קבוצה בוחרת זכות אחת מתוך 12 הזכויות.	☐	☐
2	כלל נכנס לאמנה רק אם כל הכיתה מסכימה פה אחד, בלי יוצא מן הכלל.	☐	☐
3	מי שלא מסכים עם כלל מסוים מוזמן להסביר את דעתו.	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה גוף כותבים את כללי האמנה?

(א) גוף ראשון יחיד – אני (ב) גוף ראשון רבים – אנחנו (ג) גוף שני – אתה

17 חלק י"ז – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – כלל ומשפחת זכויות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נשמור על הגוף שלנו ושל אחרים	___	**א.** הגנה
2. נספר למבוגר כשמישהו בסכנה	___	**ב.** הישרדות ובריאות
3. ניתן לכל אחד ללמוד בשקט	___	**ג.** השתתפות
4. כל דעה מכובדת – גם כשלא מסכימים	___	**ד.** התפתחות

18 חלק י"ח – פרק 5 • בונים אמנת כיתה – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. כלל באמנה כתוב בגוף ראשון רבים, למשל: "_____ נקשיב עד הסוף"

2. כלל נכנס לאמנה כש־_____ הכיתה מסכים איתו

19 חלק י"ט – פרק 6 • חזרה ומשחק: תפזורת, תשבץ וכרטיס יציאה – השלמת מילים מהזכויות

השלימו את המילה החסרה.

1. כל ילד זכאי ל_____ – ללמוד, לקרוא ולכתוב.

2. יש לי זכות ל_____ – דברים שהם רק שלי, כמו היומן שלי.

20 חלק כ' – פרק 6 • חזרה ומשחק: תפזורת, תשבץ וכרטיס יציאה – התאמה לקראת תשבץ

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הזכות למשחק ולמנוחה	___	**א.** אסור שיפגעו בי בגוף או במילים
2. הזכות לשם ולזהות	___	**ב.** לשחק, לנוח ולבלות עם חברים
3. הזכות לביטחון ולהגנה	___	**ג.** שם משלי, ולדעת מי אני

כרטיס יציאה

אני יודע/ת לפרט לפחות שלוש זכויות מתוך 12 הזכויות

אני יודע/ת להסביר בדוגמה אחת את הקשר בין זכות לאחריות

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀